

Förslag A 2000/UVN
Behandlas i Utskottet för välfärd i Norden

Betänkning över förslag om mera jämställdhet i klimatpolitiken

Utskottet för välfärd i Norden föreslår att Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

- att upprätta en mekanism för regelbunden insamling av bästa praxis för att stödja genomförandet av UNFCCC GAP i de nordiska länderna
- att ordna högnivåmöten och seminarier för att diskutera jämställdhetsintegrering i klimatpolitiken samt nordiska erfarenheter, insatser, utmaningar och praxis
- att integrera jämställdhetsperspektiv i ansökningsprocessen för uppdragsprojekt inom klimatpolitik och grön omställning.

Bakgrund

Rapporten [A review of the Nordic implementation of the UNFCCC Gender Action Plan](#)¹ granskar hur de nordiska länderna har implementerat FN:s ramkonvention om klimatförändringars (UNFCCC) Gender Action Plan (GAP), som ämnar att integrera jämställdhetsperspektiv i klimatåtgärder.

Rapporten identifierar framsteg och hinder inom fem fokusområden: kapacitetsbyggnad, könsbalans och ledarskap, sammanhållning, könsmedveten implementering samt uppföljning. Den identifierar även hinder som bristande politisk prioritering och kunskap, brist på könsanalyser och en överbetoning på tekniska lösningar som riskerar att marginalisera sociala aspekter av klimatarbetet. Exempel på god praxis, som Islands obligatoriska könsbudgetering och Sveriges program för jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter, presenteras.

I rapporten framkommer att det finns variationer i kunskap om kopplingen mellan jämställdhet och klimatfrågor bland nordiska beslutsfattare. Trots ökad representation av kvinnor i klimatarbete kvarstår könsobalanser särskilt inom STEM-yrken, det vill säga de med kompetens inom naturvetenskap, teknik, ingenjörskonst och matematik. De nordiska länderna visar olika grad av framgång i att integrera jämställdhet i sina klimatstrategier. Medan vissa länder har genomfört könsbudgetering i klimatplaner, saknas

---

¹ <https://www.norden.org/en/publication/review-nordic-implementation-unfccc-gender-action-plan>

detta i andra. Det finns en brist på systematisk uppföljning av jämställdhetsintegreringen i klimatpolitik.

Rapporten avslutas med rekommendationer för hur de nordiska länderna kan förbättra sina ansträngningar att integrera jämställdhet i klimatpolitiken. Det föreslås bland annat utveckling av nationella strategier, förstärkta resurser och kapacitet, samt ökad samordning och kunskapsdelning mellan länderna.

Jämställdheten är ett av de [fyra tvärgående perspektiven](#)² i de nordiska ländernas "Vision 2023" om världens mest hållbara och integrerade region. Det betyder att alla beslut, budgetar och planer skall ta till hänsyn jämställdhetsperspektivet. Det här gör det ännu mer ändamålsenligt att uppfylla rapportens krav och rekommendationer.

Utskottets synpunkter

Udvalget ønsker at gå videre med forslaget, som anses som vigtigt i såvel national, nordisk og international sammenhæng. Forslaget skriver sig ind i Nordisk Råds internationale strategi og ambitioner på udvalgets områder og understreger relevansen af udvalgets involvering i COP'en, CSW samt øvrige nationale, nordiske og internationale events og aktiviteter, der vedrører ligestilling, social holdbarhed og bæredygtige samfund.

Nordisk Råd har vedtaget rekommandation A 1958/UVN om jämställt klimatpolitik, og indeværende forslag underbygger og konkretiserer Nordens vilje til at forfølge FN's målsætninger i en nordisk kontekst.

Forslaget kaster desuden lys på repræsentation ved beslutninger omkring "det grønne bord". Kvinder er markant underrepræsenterede, når der træffes beslutninger om klima og miljø. Forskning viser, at mænd og kvinder generelt har forskellige præferencer og konsumtionsmønstre, og udvalget anser det som vigtigt at søsætte initiativer på området, så klimapolitikken ikke rammer socialt- og ligestillingsmæssigt skævt.

Ligestilling i klimapolitikken udgør en hjørnesten i den grønne omstilling og klimatilpassningerne, og udvalget anser ligestilling som en forudsætning for, at en bæredygtig og ligestillet dagsorden kan realiseres i Norden såvel som internationalt.

Udvalget ser en stor værdi og nordisk nytte i at gå videre med forslaget, som taler direkte ind i *Vision 2030* om et grønt og socialt bæredygtigt Norden.

---

² <https://www.norden.org/da/information/sammen-om-baeredygtig-udvikling-ligestilling-og-boern-og-unge>

På denne baggrund ønsker udvalget at gå videre med forslaget om mera jämställdhet i klimatpolitiken.

Den konservative Gruppe samt Nordisk Frihed reserverer sig at gå videre med forslaget.

København, den 25. februar 2025

Anna-Kristiina Mikkonen (sd)

Eva Biaudet (sv)

Eva Lindh (S)

Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)

Kjerstin Wøyen Funderud (Sp)

Tobias Drevland Lund (Rødt), Norge

Truls Vasvik (A)

RESERVATION

Vi i den konservativa gruppen delar uppfattningen att det är viktigt att jämställdhet perspektivet integreras i klimatarbetet. Det är därför glädjande att jämställdhet varit en del av FN:s Klimatkonvention sedan 2001 och nu är en permanent agendapunkt under partsmötena. Jämställdhetsperspektivet behöver vara ständigt närvarande och Norden, särskilt nu i den tid vi lever i, behöver vara en stark röst för jämställdhetsarbetet inom alla politikområden och inte minst inom klimatpolitiken. I detta sammanhang tål att påtalas vikten av representation från parlamentariker under högnivåmöten så som COP och CSW. Nordiska parlamentariker har nämligen en viktig roll att fylla som ambassadörer för ett ambitiöst och framgångsrikt jämställdhetsarbete.

Vi behöver också utveckla arbetet i Norden med jämställdhet i klimatpolitiken. Vi ser emellertid inte anledning att gå vidare med medlemsförslaget. Istället för att upprätta en ny mekanism bör redan etablerade samarbetsformer stärkas och utvecklas. Vi har också god tilltro till att Nordiska ministerrådet fortsatt kommer lyfta fram jämställdhetsperspektivet och verka för jämställdhetsintegration på ett ändamålsenligt sätt.

København, den 25. februar 2025

Annette Holmberg-Jansson (MSÅ)

Johan Hultberg (M)

Maaret Castrén (saml)

Tone Wilhelmsen Trøen (H)

RESERVATION

Nordisk Frihed stiller sig kritisk over for forslaget om at integrere et ligestillingsperspektiv i den nordiske klimapolitik. Vi mener, at klimapolitikken bør fokusere på konkrete

miljø- og energipolitiske løsninger frem for at blive gjort til et redskab for ideologiske dagsordener.

Desuden ser vi ingen dokumentation for, at en kønsmæssig tilgang til klimaområdet skulle føre til bedre resultater. Tværtimod frygter vi, at unødige krav om kønsfordeling i beslutningsprocesser kan føre til bureaukratisering og begrænsning af faglige kompetencer i klimarelaterede initiativer.

Af disse grunde ønsker Nordisk Frihed ikke at gå videre med forslaget.

København, den 25. februar 2025

Mikkel Bjørn (DF)